

Uzavření ekonomiky již probíhá a služby se na hrubém domácím produktu podílejí více jak z poloviny. Faktický lockdown v některých oblastech tak již existuje - Ekonomika totižto není jen průmysl, ale táhnou ji i zavřené služby

- CZ24 News | 21. října 2020

ČESKO: Vláda Andreje Babiše se u uzavírání jednotlivých sektorů podnikání ohání tím, že ekonomiku neškrtní, ale pouze omezuje volnočasové aktivity. Z vyjádření členů vládního kabinetu a i prezidenta republiky Miloše Zemana vyplývá, že skutečný lockdown začíná až zavřením velkých průmyslových podniků. Uzavření ekonomiky přitom již probíhá a služby se na hrubém domácím produktu podílejí více jak z poloviny. Faktický lockdown v některých oblastech tak již existuje, skutečná míra rozsahu ale zatím není známa, protože i některé služby zasahují do produkce průmyslu.

Současná vládní opatření omezující restaurace, bary, hospody, bazény, posilovny nebo sportoviště jsou prezentována jako nezbytná pro zamezení šíření koronavirové nákazy. Ze strany vládních politiků z hnutí ANO a sociální demokracie ale zaznívají hlasy, že se snaží omezeními dotknout ekonomiky jen minimálně. Přitom služby, kde se nacházejí i vybraná podnikatelská odvětví postižená vládními opatřeními, tvoří 60 procent českého hrubého domácího produktu.

Přesto i hlava státu se domnívá, že k žádnému lockdownu nedochází. „Nevím, jestli jste někdy

studoval vysokou ekonomickou školu a koho jste měl za profesora, ale představa, že ekonomický růst souvisí s posilovnami, je poněkud iracionální. K žádnému lockdownu nedojde. Dojde k osekání všech aktivit, které nemají souvislost s ekonomikou. Jako jsou například ty vaše posilovny," uvedl Miloš Zeman v rozhovoru pro MF Dnes.

Podobně jako prezident Zeman se vyjádřila i ministryně financí Alena Schillerová (za ANO), která v pořadu ČT Otázky Václava Moravce uvedla, že průmysl má největší podíl na hrubém domácím produktu. Podle vládních představitelů a prezidenta by tak skutečné vypnutí ekonomiky nastalo, kdyby opatření postihly průmyslovou výrobu jako je mladoboleslavská automobilka Škoda Auto.

Definici lockdownu je podle hlavního ekonoma Banky Credits Dominika Stroukala těžko odhadovat, protože žádné uzavření ekonomiky není definitivní. „Nyní tak zavření ekonomiky zažíváme, ať už právně či fakticky," řekl pro Echo24 Stroukal. Podle něj je českých 60 procent hrubého domácího produktu ze služeb pod průměrem Evropské unie, kde u jiných států tvoří v průměru 70 procent. „Nesmíme také zapomínat, že část služeb se lockdown nedotýká a některé dokonce rostou," říká dále.

Že se služby promítají do ekonomiky podstatnou částí dokazují i čísla z odhadu růstu čtvrtého čtvrtletí letošního roku. Podle hlavního ekonoma ING Jakuba Seidlera musel být odhad zpřesněn a růst klesl z původních předpokladů o jeden procentní bod na -7,5 procenta. „To je však stále menší propad, než předpokládala ve své poslední prognóze Česká národní banka. Náš předpoklad je postaven na relativně svižném růstu ekonomiky ve 3. čtvrtletí kolem 4,5 procenta, což je hodnota, která bude zveřejněna statistickým úřadem až koncem října. Konsensus na trhu se však pohybuje právě kolem 4 procent růstu, v případě slabšího růstu by se tak celoroční pokles ekonomiky posouval blíže k 8 procentům. I přes nové restriktce by se však tuzemská ekonomika měla prozatím vyhnout v letošním roce dvouciferném poklesu, který předpokládaly některé dřívější odhady," uvedl Seidler.

Podle něj je ale současná prognóza podmíněna tím, že nedojde k dalšímu spontánnímu uzavření některých velkých průmyslových provozů jako tomu bylo na jaře. Riziko je také u scénáře, kdy současné restriktce nebudou pokračovat slíbené dva týdny.

Ekonom Dominik Stroukal pak vidí v současném omezení služeb dva efekty. „Zaprvé, podnikatelé zejména v kultuře, pohostinství, cestovním ruchu a navazujících oborech dokázali kvůli první vlně už část svých aktivit upravit tak, aby nemuseli zavřít, případně se přeorientovat na úplně jiný obor. Díky tomu dopad současného lockdownu nemusí být tak velký," řekl pro Echo24 Stroukal.

Na druhou stranu ale přišly vládní restriktce i poté, co například premiér Andrej Babiš v minulosti několikrát pronesl, že se žádná plošná opatření již přijímat nebudou a uzavření ekonomiky nepřichází v úvahu. „Je však bohužel velká část podnikatelů, kteří první vlnu přečkávali na vlastní účet a doufali, že tím problémy skončí. Případně věřili, že dosáhnou na úvěry se státní zárukou či další vládní programy. V druhé vlně už s těmito zkušenostmi zavřou, i kdyby se nově programy nastavily lépe, jednoduše ztratili důvěru, že jim vláda omezení dokáže kompenzovat. Který z těchto efektů převáží, dnes nemůžeme vědět, ale měli bychom spíše počítat s tou horší variantou," dodal Stroukal.

Autor: LADISLAV ŠUSTR

Zdroj: <https://echo24.cz>